

Uusi teknologia säästää hampaita ja rahapussia - vanhat amalgaamit kannattaa korvata keraamisilla paikoilla

12.09.2018 klo 9:15

Amalgaamilla ja muovilla useaan otteeseen paikattu hammas on kuin tilkkutäkki. Keraaminen paikka olisi kestävä ja kaunis vaihtoehto.

MEHILÄINEN

Hammaslääkäri [Ilari Tynille](#) näky on tuttu. Potilaan kaikki takahampaat on paikattu amalgaamilla ja 25 vuoden suussa olon jälkeen amalgaamit ovat alkaneet halkoa hampaita sisältä päin. Hampaiden

nurkkiin tulleita lohkeamia on korjattu yksi kerrallaan muovilla ja hammasväleihin tulleita reikiä on paikattu.

-Hampaat näyttävät tässä tilassa enemmän tilkkutäkeiltä kuin hampailta, Hammas Mehiläinen Iisalmen hammaslääkäri vertaa.

Hammaslääkärille tullessa oireena saattavat olla toistuvasti lohkeilevat paikat ja hampaiden reunat.

-Paikka pysyy suussa enää hampaan kustannuksella riskeeraten viimeisetkin ehjät reunat. Riskinä on, että pahimmassa tapauksessa hammas voi haljeta siihen kuntoon, ettei sitä enää voi pelastaa.

-Tällöin ohjeeni on, että kaikki vanhat paikat poistetaan hampaasta ja tilalle tehdään yksi yhtenäinen keraaminen paikka, Tyni sanoo.

Purkaminen kannattaa siksi, että vanha amalgaami on usein alkanut jo lohkoa hammasta sisältäpäin ja sen reunojen mureneminen olisi ollut vain ajan kysymys.

- Vauriot eivät aina näy hampaan ulkopuolelta tutkittaessa ja tyypillisesti hampaan nurkka tai isompi osa lohkeaa syödessä, Tyni selittää.

-Vanha amalgaamipaikka on hampaan näkökulmasta tikittävä aikapommi.

Suuria amalgaameja on kuitenkin hammaslääkärin mielestä hankala korvata muovilla, sillä muovi kutistuu kovettuessa ja saattaa lisätä hampaiden reunojen lohkeilua. Muovi myös joustaa ja sen liimaus voi pettää hyvinkin nopeasti. Näin siitä ei ole pitkäaikaiseksi avuksi samalla tavalla kuin keraamisesta paikasta olisi.

Kalleutta pelätään

Moni vierastaa keraamisia paikkoja, koska niillä on kallis maine. Ajatellaan, että posliinipaikan rakentaminen vie aikaa ja maksaa paljon. Tuleeko siitä välttämättä sopivakaan?

Uusi teknologia on tehnyt kuitenkin keraamisten paikkojen rakentamisesta sekä edullisempää että nopeampaa.

-Säästöä tulee noin 300-400 euroa per paikka, koska niitä ei enää teetetä hammasteknikoilla, kertoo Tyni.

Hän sanoo, että pitkällä aikavälillä keraamisten paikkojen kautta tulee säästöjä, koska keraaminen paikka on kova, se kuuluu hitaasti eikä sen liimaus pääse pettämään herkästi.

-Myös sillä on merkitystä, että hammas on tutkittu perinpohjaisesti keraamisen täytteen tekovaiheessa. Kun täyte on tehty, yllättäviä halkeamia ei juurikaan tule.

Paikka suuhun jo samana päivänä

Ilari Tyni tekee keraamisen paikan alusta loppuun saakka itse.

Iisalmessa Tynillä on käytössään huipputeknologia: suukameralla varustettu tietokone, keraamisten paikkojen aihiot ja jyrsin, joka jyrsee paikan oikean malliseksi.

Käytännössä päivät menevät siis näin: potilas saapuu hammaslääkärin vastaanotolle aamupäivästä, vanha paikka poistetaan, hammas porataan ja siitä otetaan suukameralla kuvat.

-Kuvaaminen kestää vain muutaman minuutin ja on varsin huomaamaton toimenpide.

Tämän jälkeen potilas saa muutaman tunnin vapaata aikaa. Hammaslääkärin ottamien kuvien avulla hammaslääkäri suunnittelee tietokoneavusteisesti keraamisen paikan ja tieto siirtyy langattomasti tietokoneesta jyrtimeen. Tietokoneohjatut poranterät jyrsevät paikan aihioista valmiin paikan.

-Yksittäisen keraamisen paikan valmistamiseen menee potilaan näkökulmasta aikaa noin tunnin verran, Tyni sanoo.

Iltapäivällä potilas tulee takaisin vastaanotolle ja paikka liimataan paikoilleen. Lopputuloksena on suussa kiiltävä valkoinen hammas, joka näyttää siltä kuin siinä ei olisi paikkaa koskaan ollutkaan.

-Keraamisten paikkojen etu tulee esille esteettisissä töissä ja isoissa paikoissa. Keraamisilla eli posliinipaikoilla hampaista saadaan tehtyä luonnollisen muotoiset, väriset ja kestävät. Pienempiin paikkoihin muovit sopivat edelleen hyvin, Tyni kertoo.

Laitteistolla voidaan valmistaa yksittäisten paikkojen lisäksi myös kruunuja, siltoja ja laminaatteja.